

Ylioppilaskunnan lausunto esityksestä opiskelijoiden päihdeohjelmaksi

Ylioppilaskunta kiittää mahdollisuudesta lausua esityksestä opiskelijoiden päihdeohjelmaksi. Ylioppilaskunta osallistui päihdeohjelmaa valmistelleen hyvinvointijaoston työskentelyyn ja kiittää yhteistyöstä sen osalta.

TYYN näkemykset opiskelijoiden päihdeohjelmasta

Ylioppilaskunta pitää esitystä opiskelijoiden päihdeohjelmaksi pääpiirteittäin hyvänä. Päihdeohjelma selkeyttää toimintaohjeita ja vastuita yliopistolaisille. Ylioppilaskunta pitää tärkeänä, että ohjelma lähestyy aihetta ennaltaehkäisyyn ja varhaisen puuttumisen näkökulmasta.

Ennaltaehkäisevät toiminta ja ongelman tunnistaminen

Ennaltaehkäisevän toiminnan rakenne on pääpiirteittäin selkeä, mutta yliopiston ja tiedekuntien opiskelijatiedottaminen päihdeohjelmasta tulisi näkyä opiskelijoille myös muiden yliopiston kanavien kuin intran kautta. Ylioppilaskunta katsoo ensisijaisen tärkeäksi, että kaikissa tiedekunnissa otetaan rehtorin päätöksen mukaiset opettajatuutorien ja opiskelijoiden tapaamiset käyttöön. Jotta ohjaustapaamisissa voidaan ylipäätään keskustella opiskelijan jaksamisesta, hyvinvoinnista ja päihteidenkäytöstä, on tapaamisten oltava henkilökohtaisia. Ohjelman mukaisesti on tärkeää, että opettajatuutorit saavat tukea ja koulutusta teemojen käsittelyyn ja puheeksiottamiseksi.

Opiskelijoilla vertaisina ja opiskelijajärjestöillä on tunnistettu avainasema päihdeongelmien tunnistamisessa. Ylioppilaskunta katsookin, että tiedekuntien ja opiskelijajärjestöjen on tässä kohtaa tärkeää tehdä yhteistyötä ja Ylioppilaskunta toivoo tiedekunnilta aktiivisuutta toimintatapojen sopimiseen.

Päihdeongelmaan puuttuminen

Päihdeongelmaan puuttumisen ja puheeksioton kannalta ohjelmaan tehdyt täsmennykset vastuutahoista ja keskustelujen luottamuksellisuudesta ovat tärkeitä lisäyksiä, jotka parantavat opiskelijan oikeusturvaa ja selkeyttävät tehtävänjakoa ja vastuista yliopistolla.

Ohjelman kohdassa 4.3 Huumausainetestaus viimeisen kappaleen sisältö, joka tulee Unifin ohjelmamallista on Ylioppilaskunnan näkökulmasta puutteellinen. Kappaleen alussa todetaan, että "huumausainetestaukseen määrääminen on tosiasiallista hallintotoimintaa", josta kieltäytyminen voi johtaa yliopiston kurinpitotoimiin. Ylioppilaskunta katsoo, että kappaleessa lukijalle on tuotava esiin, että tosiasiallinen hallintotoiminta on hallintopäätös, jonka tulee olla valituskelpoinen. Hallintopäätös huumausainetestaukseen määräämisestä voi johtaa ohjelman mukaan siihen, että opiskelijaan kohdistuu kurinpitotoimia (varoitus,

väliaikainen erottaminen) tai, että huumausainepäilyys voi uhata opiskelijan opiskeluoikeuksia SORA-lainsäädännön perusteella, joten päätös määräämisestä tulee olla valituskelpoinen.

Hoitoonohjaaminen

Hoitoonohjausneuvottelun tarkennukset toimijoihin ovat Ylioppilaskunnan näkökulmasta tarpeellisia, kuitenkin opiskelijan tukihenkilö-kohtaan tulisi myös antaa esimerkkejä siitä, että kuka voi toimia opiskelijan tukihenkilönä. Tukihenkilö voisi olla opiskelijan niin toivoessa esimerkiksi Ylioppilaskunnasta, opiskelijan omainen tai mahdollinen henkilökohtainen päihdetukihenkilö tai omainen.

Päihdeohjelma ja seuraamukset

Päihdeohjelma toimii myös järjestöjen ja opiskelijoiden työkaluna, jolla voidaan etsiä toimintaohjeita erilaisiin tilanteisiin ja tämän vuoksi Ylioppilaskunta esittää ohjelman otsikon "6 Päihdeongelma ja seuraamukset" uudelleenmuotoilua. Otsikko antaa lukijalle vahvan seuraamussignaalin, jos hän etsii tietoa päihdeongelman vaikutuksista opiskelijaan, tämän vuoksi Ylioppilaskunta esittää, että otsikko muotoiltaisiin uudelleen muotoon "Päihdeongelma ja mahdolliset seuraamukset".

Tarkennukset SORA-alojen opiskeluoikeuden peruuttamiseen ovat tärkeitä, sillä ne vahvistavat yliopiston nykyistä linjaa, jossa ongelmallinen SORA-lainsäädäntö on vasta viimesijainen keino. Myös tarkennus opiskeluoikeuden palauttamisesta on tärkeä, koska SORA:n soveltamisessa tulee noudattaa periaatetta, jossa samasta teosta ei rangaista kahdesti.

Liitteet

Liite 2 "Tiedonsiirtolomake yliopistolta terveydenhuollolle" kohdan vastausvaihtoehdot, joissa kysytään opiskelijan näkemystä tulisi uudelleenmuotoilla, koska opiskelijalta kysytään hänen näkemystään, eli yhtä asiaa, mutta vastausvaihtoehdoissa rinnastetaan kaksi asiaa huumeidenkäyttö ja huumeriippuvuus.

Yhteenveto

Nämä poiminnat ja muutosehdotukset huomioiden Ylioppilaskunta kannattaa päivitystä päihdeohjelmaan ja ohjelman käyttöönottoa.

Ylioppilaskunnan puolesta,

Aliisa Wahlsten

hallituksen puheenjohtaja

Turun yliopiston ylioppilaskunta

Petra Peltonen

pääsihteeri

Turun yliopiston ylioppilaskunta

Lisätietoja: sosiaalipoliittinen asiantuntija Ville Ritola, tyy-sopoasiantuntija@utu.fi, puh.
+358 44 796 1078